

BENETIK
UMETNOST IN PODJETJE

Mongolski stoli v tesarstvu Gasser

Umetniški navdih in izraz umetnosti ne poznata meja. Kako je sicer mogoče, da mongolski stoli Rudija Benetika, od prejšnjega petka, 16. septembra 2002 naprej razstavljeni v tesarskem podjetju Gasser v Kajazah pri Bilčovsu, zbujujo toliko zanimanje?

O Mongolih vemo malo. Pa še to, kar se nam je zasidralo v možganskih ganglijih, je sila poenostavljeno, da ne rečem izmaličeno, nedodelano. Površen in s predskoki zabeljen pouk zgodovine o divjem in krvoločnem ljudstvu iz azijskih step, prej podobnem divjim zverem kot človeškim bitjem, je zapustil grdo in napačno sliko o Mongolih.

Zdaj se ta podoba hvala Bogu spreminja. Nedvomno bo svoje k temu prispevala enkratna in sila samosvoja razstava mongolskih stolov, ki jo je v tesarskem podjetju Gasser, sredi rezalnikov in žag, tramov in šperovcev, uredil Rudi Benetik.

Podjetje Gasser je ena od tistih koroških firm, ki se je aktivno in zavestno vključilo v povezave med umetnostjo in gospodarstvom. Gontina sila, spiritus rector, te podjetniške pobude je gospa Ingrid Gasser. Lanski gost je bil Gustav Januš, letos pa, kot že rečeno, sta prostor in čas odmerjena Rudiju Benetiku.

Drži, kar je na odprtju razstave dejal Heimo Penker, ravnatelj denarnega zavoda BKS, da doslej Benetik ni veljal za umetnika, ki bi se ukvarjal z objekti. Zdaj je, in to zelo silno, prodrl tudi v ta žanr in se na mah uveljavil.

Benetik si je energijo in predloge, zamisli in vtise za razstavo nabiral na študijskem potovanju po Mongoliji, deželi neizmernih ravnav in planjav, deželi jurt, konjev in gostoljubnega naroda. Ta narod je slej ko prej najtesneje povezan z naravo. Na hrbitih konj in v trdnih sedlih, ne raz vladarskega prestola, so Mongoli svojčas pod Džingis Kanom in njegovimi nasledniki vzpostavili največje cesarstvo v zgodovini človeštva. Segalo je od Srednje Evrope do Tihega morja.

Mongoli že dolgo ne ogrožajo več nikogar. Mlajša zgodovina jim ni bila naklonjena, vendar so danes na dobrì poti k uveljavitvi v globaliziranem svetu. Majhen kamenček v tem mozaiku pozitivne podobe je tudi Benetikova

Rudi Benetik in Ingrid Gasser v razstavnem ambientu

razstava, ki ji je svoj glasbeno-akustični pečat vrisnil glasbenik Lado Jakša. Melodije in zvoki, ki jih je izvabil trobent in iz razstavnih objektov, so bili simbiočno uglašeni na razstavne objekte in tako celotni prireditvi dali določen čar nenavadnega in privlačnega.

Mongolske stole so v celoti po Benetikovih načrtih izdelani v podjetju Gasser. Odprtje razstave je bilo pravec družabni dogodek, saj toliko ljudi na mah v veliki halu tesarskega podjetja še nikoli ni bilo navzočih.

Franc Wakounig